

# ІНШЕ ЖИТТЯ МИКОЛИ ЯКОВЧЕНКА

Анна Косенко

Комедійного актора легко впізнати серед інших лицедіїв. Часто це люди з виразною зовнішністю і не менш яскравим характером. Таким був і Микола Федорович Яковченко, актор театру і кіно, видатний комік. Глядачі добре пам'ятають його непересічну гру в стрічках «За двома зайцями», «Королева бензоколонки», «Вій», «Максим Перепелиця», «Вечори на хуторі біля Диканьки», а також його багаторічну участь у виставах театру імені Івана Франка: «В степах України», «Фараони». Навіть граючи другопланові ролі, Яковченко умів «зачепити» глядача, перехопити увагу на себе, викликати бурхливу реакцію – сміх чи оплески публіки. Комедійний образ Яковченка-актора, на жаль, в реальному житті не раз змінювався на похмурий. Про Яковченка вже було знято декілька документальних стрічок. Сьогодні на Українській студії хронікально-документальних фільмів розпочалися зйомки ще однієї, але вже ігрової картини, присвяченої життю актора. «Це перша спроба художнього вирішення історії його життя. До того ж, ми є першими, хто знімає на студії хронікально-документальних фільмів ігрову стрічку. Ми намагаємося зробити цю картину добротною, високоякісною, цікавою глядачам. Тут будуть і народні пісні, і вродливі українські жінки, і прекрасні краєвиди. Закінчити роботу над картиною плануємо наступного року, сьогодні починаються зйомки натури. Якщо не буде проблем з фінансуванням, сподіваємося до травневих свят випустити фільм,» – говорить режисер стрічки Володимир Микитович Артеменко, заслужений діяч мистецтв України.

І хоча фільм присвячується Миколі Федоровичу Яковченку, народному артисту України, видатному коміку, в ньому йтиметься не лише про його життєвий шлях і суто біографічні речі. «Ми хочемо розповісти про життя митця взагалі, – додає Володимир Артеменко, – показати що воно насправді не таке легке і прекрасне, як здається збоку. Так було і в Яковченка – на сцені він був коміком, але життя його було трагічним. Рано померли його дружина і дві доньки, він залишився сам, один. Простежуючи окремі події, хочемо доторкнутися до характеру цієї людини, створити у глядача його образ. Ми не граємо на подібності, адже зрозуміло, що такого актора ніхто не зіграє, та й навряд чи потрібно намагатися його повторити. У фільмі ми хочемо подати найдраматичніші моменти з життя Яковченка. Зокрема, коли його, людину, яка іншого фаху, крім акторського, не мала, за вживання алкоголю виганяють з театру. Не менш важливо для нас показати



■ Василь Баша біля пам'ятника Миколі Яковченку.

тепле ставлення глядачів до Миколи Федоровича, завдяки якому стало можливим його повернення на сцену». Стрічку назвали по-філософськи: «Інше життя, або Втеча з того світу». Сценарій написала Віра Мельник. Уже проведено кіно-відео проби, затверджено на головну роль актора з театру ім. Івана Франка, заслуженого артиста України Василя Башу. «Гадаю, що вибір Василя Баші на головну роль вдалий, бо цей актор відповідає і драматичним вимогам сценарію, і здатен привнести в картину нотки іронії. Такого актора, я б його назвав драматично-комедійним, знайти не так-то просто,» – зазначає режисер. Особливістю цієї стрічки має стати поєднання документальної розповіді про життя актора з мелодраматичною історією його стосунків з напівміфічною травницею Варварою (цей образ не є документальним), котра лікує його від страшної хвороби – алкоголізму – травами і любов'ю. На цю роль затвердили Інну Капінос. «На жіночі ролі ми обирали актрис, здатних вповні передати ліризм почуттів і бути симпатичними публіці. Окрім Інни Капінос, на роль пробувались Ірина Мельник та Наталя Сумська,» – розповідає Артеменко.

Триває підбір виконавців на інші ролі. Уже відомо, що будуть задіяні досвідчений актор Володимир Нечипоренко і багато молодих. Відомий також склад знімальної групи: головні оператори – Віталій Андрійович Зимовець і Віталій Олександрович Рижков, художники – Роман Сергійович Адамович, Анатолій Васильович Гайдамака, композитор – Володимир Петрович Губа. Фільмувати картину будуть на батьківщині Миколи Федоровича Яковченка: на Чернігівщині, у місті Прилуки, біля Седнева. Зніматимуть і в Києві, адже тут розташований театр, в якому він працював усе своє життя.

Манера гри Миколи Яковченка стала справжньою школою для цілого покоління молодих акторів. І хоча б тому до його творчості та історії життя варто повертатись і сьогодні. Добре, що нині, на відміну від радянських часів, можна говорити про життя митця без купюр і аналізувати не тільки «причесані» офіційною критикою факти. Можливо, режисерові цього фільму Володимир Артеменку вдасться, показавши «інше» життя Миколи Яковченка, пояснити, чому в житті та грі цього видатного актора-коміка наявні сумні нотки ліризму і трагічності.